

# ORVOSI KÖNYVTÁRAK

A Magyar Orvosi Könyvtárak Szövetségének hivatalos lapja  
2009. 6. évf. 3. szám



# KÖSZÖNTŐ

Kedves Kollégák!

Az Informatio Medicata közeledtével a legfontosabb, hogy összegezzük a tudnivalókat a konferenciával kapcsolatban, illetve hogy felhívjam a figyelmeteket azokra a programokra, amelyek a leghasznosabbak lehetnek a MOKSZ-tagok számára.

A konferencia előtti napon, 2009. szeptember 16-án 15 órára várom szeretettel a régi kollégákat a már hagyománnyá vált éves találkozóra, illetve 17 órától a megnyitó ünnepségre a Semmelweis Egyetem Központi Könyvtár új, Mikszáth téri épületébe.

A konferencián az előző évekhez hasonlóan orvosi és könyvtáros témában lesznek előadások: az idei orvosi téma a népbetegségek (allergia, elhízás, cukorbetegség), a könyvtáros kollégák pedig a Magyarországon is egyre elterjedtebb konzorciumokkal kapcsolatos előadásokon és workshopokon vehetnek részt.

Kiemelt része lesz ismét a rendezvénynek a társasági program, melyen Gubicza Csaba Tolna megye főborászának táj jellegű borai kerülnek bemutatásra, amit Lestyán Csaba hajshowja követ, végül pedig a világhírű Rajkó Művészegyüttes és Nédó Olga hegedűművész műsorán és táncbetanításán vehetünk majd részt.

A MOKSZ közgyűlés szeptember 17-én 15 órától lesz, ahol az elnökségi beszámoló mellett a kitüntetések kiosztására is sor kerül majd.

Szerettel várunk minden érdeklődőt a Balassi Bálint Kulturális Intézetbe (1016 Budapest, I. kerület, Somlói út 51. ) szeptember 17-én és 18-án!

*Vasas Livia*  
*MOKSZ elnök*

## TARTALOM

<b>HÍREK</b> Újdonságok az ESKI honlapján	4 - 6. o.
<b>MOKSZ</b> Éves jelentés a MOKSZ 2008. évi munkájáról	7 - 9. o.
<b>INFORMATIO MEDICATA</b> Program	10-12. o.
<b>VELÜNK TÖRTÉNT</b> Élménybeszámoló a 2009-ben tartott dublini EAHIL Workshopról	12-14.o.
<b>SZAKORVOSI KITEKINTŐ</b> Egy mellkassebész gondolatai a könyvtárban	14-17. o.
<b>MOKSZ KÖNYVTÁRAK</b> A DEENK Kenézy Élettudományi Könyvtárának rövid története	17-18. o.
<b>NÉVJEGY</b> A DEENK Kenézy Élettudományi Könyvtárának munkatársai	18-19. o.

## HÍREK



A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára 2009. június 10-én sajtótájékoztatón mutatta be új honlapját. A honlap címe változatlan: [www.mtak.hu](http://www.mtak.hu). Az elektronikus tartalmak között megtalálható a Könyvtár repozitóriuma (REAL).

### MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA

Az MTA létrehozta a Magyar Tudományos Művek Tárát (MTMT), a hazai tudományos művek hiteles adatbázisát – jelentette be Pálincás József, az MTA elnöke. Az adatbázis létrehozását az Akadémián kívül négy szervezet - a Magyar Akkreditációs Bizottság, az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok (OTKA), a Rektori Konferencia, valamint az Országos Doktori Tanács határozta el. A programhoz immár 19 további intézmény is törzstagként csatlakozott. Az MTA Elnökségének döntése alapján július 1-től induló programot az Akadémia Kutatásszervezési Intézete működteti. Forrás, részletek: [http://www.mta.hu/index.php?id=634&no\\_cache=1&backPid=390&tt\\_news=11266&cHash=873f77c3c7](http://www.mta.hu/index.php?id=634&no_cache=1&backPid=390&tt_news=11266&cHash=873f77c3c7)



A muzeális intézmények látogatóit megillető kedvezményekről szóló 194/2000. (IX. 24.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésének "e" pontja lehetővé teszi, hogy az 1997. évi CXL. törvény hatálya alá tartozó intézmények szakmai munkakörökben foglalkoztatott dolgozói díjmentesen látogathassák a muzeális intézményeket. A rendelet 3. §-a ugyanakkor kimondja: a kedvezményre való jogosultságot igazolni kell. Az érdekeltek beléptetésének megkönnyítése érdekében az OKM egységes munkáltatói igazolást tartalmazó kártyát készített (ld. még: Az OKM Tájékoztatója a muzeális intézmények díjmentes látogatását biztosító igazolásokról, Oktatási és Kulturális Közlöny, 2009. 18. 2664-2665. p.). Az igazolásoknak az érdekeltekhez való eljuttatásával az OKM Könyvtári Osztálya a Könyvtári Intézetet bízta meg. ([http://www.erikanet.hu/oldal.php?menupont\\_id=6786&cikk\\_id=14417](http://www.erikanet.hu/oldal.php?menupont_id=6786&cikk_id=14417))



A Magyarországi Régiók Brüsszeli Képviseletének honlapja 2009. július 15-től elérhetővé vált.

A honlap információt nyújt:

- a képviseletről, annak munkájáról és rendezvényeiről, illetve a kohéziós és regionális politikával kapcsolatos újdonságokról
- az uniós támogatásokra vonatkozó adatokról, illetve a regionális politikával és egyéb, az Európai Unióval és az uniós szakpolitikával kapcsolatos tanulmányokról, adatokról; az uniós eseményekről, rendezvényekről
- média, oktatás, képzés, szakképzés, IKT, K+F stb. témakörökben futó aktuális pályázatokról.

A honlap az alábbi címen érhető el: [www.regionsofhungary.hu](http://www.regionsofhungary.hu); [www.regionsofhungary.eu](http://www.regionsofhungary.eu); [www.regionsofhungary.com](http://www.regionsofhungary.com)

*Fehér Miklós  
Könyvtári Intézet  
Az MKE OTCEF delegáltja*

**Az ESKI 5. születésnapja**

Idén márciusban lett a Medinfoból átalakult Egészségügyi Stratégiai Kutatóintézet (ESKI) 5 éves. Az évfordulóról 2009. május 26-án ünnepi ülésen emlékeztünk meg.

A születésnapra új grafikai arculattal, megújult felépítéssel és új szolgáltatásokkal jelent meg a honlapunk. A nyitóoldalon szerepelnek a fontosabb naprakész információk, itt kaptak helyet újdonságaink, itt mutatjuk be intézetünket, adatokat közlünk az intézet statisztikai adatbázisaiból, itt található a lapszemle, ami a lakossági tájékoztatást szolgálja.

Az alábbiakban az új rovatokra szeretném felhívni figyelmet. Remélem, hogy sok kolléga a napi munkájához segítséget talál ezeken az oldalakon.

**Egészségpolitikai Fogalomtár**

Az egészségpolitikai fogalmak sokszor vitathatóak, sok esetben még formálódnak. A fogalomtár ezért alapvetően a jogszabályokra épül, illetve intézetünk álláspontját tükrözi. A fogalomtár a WIKI technológiára épül. Annyiban tér el a megszokott WIKI-ktől, hogy az olvasók nem szerkeszthetik, de a „vitalapon” mindenki kifejtheti véleményét.

A fogalomtár fejezetei az alábbi témakörökbe tartozó fogalmakat tárja fel:

- Általános egészségügy
- Egészségügyi ellátás
- Ellátórendszer
- Finanszírozás
- Minőségügy
- Népegészségügy
- Egészségügyi gazdaságtan
- Informatika

<http://fogalomtar.eski.hu/index.php/Kezd%C5%91lap>

**Egészségügyi jogszabálykövetés**

A jogszabályok az Egészségügyi Közlönyben történt megjelenésüket követően kerülnek feldolgozásra ebbe a rovatba. Forrásként az adott közlönyszám szerepel, az idei közlönyszámok esetében pedig az elektronikus hozzáférést is biztosítjuk. Kiemelendőnek tartom, hogy a jogszabályokról minden esetben közérthető összefoglaló leírás készül, így a laikusok is könnyen tájékozódhatnak a jogszabályváltozásokról. A jogszabály kereső több lehetőséget kínál, kereshetünk benne:

- szabad szavakra,
- a megjelenés dátumára,
- a jogszabály szintjére: törvényhatározat (országgyűlési, köztársasági elnöki, kormány, alkotmánybírósági) rendelet, utasítás (kormány, egészségügyi miniszter, egyéb miniszter) irányelv, tájékoztató, közlemény, stb.,
- a témakörre (például: beteg-mobilitás, egészségi állapot, eljárási szabályok, minőségbiztosítás, stb.),
- a jogszabály számára.

[http://www.eski.hu/new3/jogszabaly/jogszabaly\\_index.php](http://www.eski.hu/new3/jogszabaly/jogszabaly_index.php)

## Gyógyturizmus

Intézetünk új kutatási területe a gyógyturizmus. Ez a rovat a Magyar Turizmus Zrt-vel együttműködve a témakör aktualitás információit tartalmazza. Jelenleg ESKI-s publikációkat, híreket, információkat lehet ezen az oldalon elérni: <http://www.eski.hu/new3/politika/gyogyturizmus.php>

### Az Egészségpolitikai Szakkönyvtár újdonságairól

Az 5 éves évforduló mellett nekünk, könyvtárosoknak nem szabad elfeledkeznünk arról a tényről, hogy 60 éve alapították Intézetünk jogelődjét: az Orvostudományi Dokumentációs Központot. A Könyvtár még csak 56 éves, mert 1953-ban, amikor az intézet a Szentkirályi utcába költözött, akkor hozták létre. Itt nyílt lehetőség olvasóhelyiség kialakítására. Többször váltottunk nevet, és ehhez kapcsolódóan feladataink is változtak. Néhány feladatot viszont - a változások ellenére is - sikerült megtartanunk. Ezek egyike a nemzeti bibliográfiai rendszerünk részét képező **Magyar Orvosi Bibliográfia (MOB)**, melyet 1957. óta folyamatosan jelentetünk meg. 2006-ban új webes felületet alakítottunk ki, ezzel egy gyorsabb felületet tudunk biztosítani a felhasználóinknak. Ezzel egy időben a MOB nyomtatott formában megszűnt, már csak CD-ROM-on lehet rá előfizetni, évente 4 CD jelenik meg. Negyedévente átlagosan 1000 tétellel gyarapszik a bibliográfia. 2006-tól a folyóiratcikkek adatai mellett a folyóiratokban megjelent összefoglalókat is tartalmazza a MOB. Tavaly az új felületre betöltöttük az 1990 és 1997. közötti évek mintegy 25 ezer tételét.



A másik, hasonlóan régóta végzett feladatunk a **lelőhelyjegyzék** összeállítása. Minden könyvtáros jól tudja, hogy 1960-tól évenként összegyűjtjük a hazai egészségügyi, orvostudományi szakkönyvtárakban található külföldi orvosi és határterületi szakfolyóiratainak az adatait, melyeket 2005-ig kötet formájában jelentettünk meg. 2006-tól elektronikus formában tesszük elérhetővé a lelőhelyjegyzéket. Az utóbbi években már a CD-ROM-ok, adatbázisok adatait is feldolgozzuk. Most alakítjuk ki az évenkénti kereső felület helyett a közös felületet és egyúttal a 2002-es évekig szeretnénk az adatokat a honlapunkon hozzáférhetővé tenni.

A **kábítószerügyi gyűjteményünket** 1991-ben hoztuk létre. Hazai és nemzetközi kapcsolatokat építettünk ki, ezek közül kiemelkedik az Európai Bizottság által támogatott Gateway projektben (2002-2008) való részvételünk. Tavaly új rovatot indítottunk a lakosság számára: **Szenvedélybetegségek (dohányzás, alkohol, kábítószer, viselkedési zavarok) – függőségekről mindenkinek** címmel. Ebben lapszemle, könyvismertető, weboldalajánló található. (<http://www.eski.hu/new3/lakossagi/kabitoszeres-hirek.php>).

1999-től tagja könyvtárunk az (European Association of Libraries and Information Services on Alcohol and others Drugs) szervezetének. Az a megtiszteltetés ért minket, hogy októberben az ELISAD 21. nemzetközi értekezletének mi leszünk a házigazdája. Az alábbi WIKI oldalon lehet tájékozódni a programról, a részt vevőkről <http://2009elisadmeeting.pbworks.com/>. Természetesen amint kialakul a végleges program, a MOKSZ könyvtárak között is meghirdetjük a rendezvényt.



*Dr. Palotai Mária*  
[palotai.maria@eski.hu](mailto:palotai.maria@eski.hu)

## ÉVES JELENTÉS A MOKSZ 2008. ÉVI MUNKÁJÁRÓL

A szervezeti élet eseményeiről, a MOKSZ képviselőtéről, PR és tudományos munkáról az alábbiakban számolunk be.

Elnökségi ülés 2008-ban két alkalommal tartottunk elnökségi ülést s az év során folyamatos online kapcsolatban voltak az elnökségi tagok. Az elsőre március 12-én a Hári Mária Könyvtár és Regionális Forrásközpontban (Nemzetközi Pető Intézet) került sor, a második november 13-án volt a Semmelweis Egyetem Nagyvárad téri Elméleti Tömbben. Mindkét vezetőségi az uniós pályázati lehetőségekről, az Informatio Medicatának programjáról illetve a program értékeléséről szólt. Megtárgyaltuk MOKSZ honlapját, s a MOKSZ Hírlevél szakmai súlyának növelésének a lehetőségét. Balogh Margit ősszel váratlanul lemondott a vezetőségi munkájáról s a régióvezetésről, s minden MOKSZ-ban betöltött szerepéről. Élénk konzultációk után, egyhangú szavazással a vezetőségbe kooptálás útján Dr. Palotai Mária került.

### Pályázatok:

A TIOP és TÁMOP európai uniós pályázatok gyakorlatilag átfogják a könyvtárak összes tevékenységét, így az orvosi könyvtárak is részt vehetnek a pályázatokon, tekintet nélkül arra, hogy nyilvános könyvtárak-e vagy nem.

TIOP 1.2.3 pályázatra való jelentkezés 2008 őszén megtörtént: 3 orvosi könyvtár, a zalaegerszegi, a nyíregyházi és a salgótarjáni célozta meg az információs infrastruktúra kialakítását a pályázat útján.

Régióként az alábbi könyvtárak indultak:

Dél-dunántúli régióból: Pécsi Tudományegyetem (PTE) Pekár Mihály Orvosi és Élettudományi Szakkönyvtár a PTE többi kari könyvtárával közösen pályázott.

Nyugat-dunántúli régióból a Deák Ferenc Megyei Könyvtár szervezte konzorcium tagjaként pályáztak.

Észak-alföldi régióból a nyíregyházi Kállay Könyvtár egyénileg vett részt.

### A TÁMOP pályázaton az alábbi könyvtárak indultak

Nyugat-Dunántúli régióból a TIOP-hoz hasonlóan ebben az esetben is a Deák Ferenc Megyei Könyvtár konzorciumi tagjaként nyújtottak be pályázatot. Észak-alföldi régióban több, Nyíregyházán működő szakkönyvtár konzorciumi formában pályázik. A cél egy közös portál létrehozása, a katalógizálást tekintve analitikus feltárást végeznének. Ennek a pályázatnak a beadása átcésűszott 2009-re.

Informatio Medicata: 2008. szeptember 24-26-án A MOKSZ mellett a konferencia szervezője a Semmelweis Egyetem Központi Könyvtár volt, mely ebben az évben ünnepelte fennállásának 180. évfordulóját, így az intézmény számára jubileumi volt ez a rendezvény.

Az Informatio Medicata célja idén is az volt, hogy az érdekeltek számára bemutassa a gyógyítást szolgáló legmodernebb technológiát, információközvetítő eszközöket, adatbázisokat, szolgáltatókat. A központi témakör: „Gyógyszeres kezelés és prevenció” volt. A szakmai programokon való részvétel mellett a konferencia vendégeinek lehetőségük nyílt arra, hogy a kiállítók termékeivel is jobban megismerkedhessenek. Az eddigiekhez hasonlóan számos külföldi vendég is megtisztelt minket előadásával. A magyarok mellett nemcsak Európa országaiból érkeztek kiállítók és előadók, hanem New Yorkból is.

Ezzel megvalósítottuk kitűzött célunkat a 2008-as és az Informatio Medicata konferenciákra vonatkozólag, hogy nemzetközi viszonylatban is ismerjék ezt a rendezvényt, és a magyar orvoslás jelentőségére ilyen módon is felhívjuk a figyelmet. Ekkor volt a legutóbbi MOKSZ-közgyűlés is.

#### MOKSZ képviselet, együttműködések:

Az MKE és a MOKSZ együttműködési megállapodást írt alá 2008. március 26-án, melyben rögzítették, hogy együttműködési kötelezettséget vállalnak a Nemzeti Civil Alap Civil Önszerveződés, Szakmai és Területi Együttműködés Kollégiuma által kiírt *NCA-ÖNSZ-08 A/2. Meglévő civil együttműködések, érdekképviseleti és egyéb hálózati rendszerek további működtetése, fejlesztése* című program megvalósítására.

2008. április 2-4-én tartotta XX. Kongresszusát a Magyar Kórházzövetség Debrecenben, a Kőlcsey Központban, ahol Dr. Vasas Livia (a MOKSZ elnöke), Beke Gabriella (Zala megyei kórház, MOKSZ elnökségi tag) és Kis-Pál Sándorné (Békés Megyei Pándy Kálmán Kórház, MOKSZ elnökségi tag) „*Online források a szaktájékoztatóban – orvosi könyvtárak a világhálón*” című előadást tartották.

A MOKSZ Hírlevél 4 alkalommal jelent meg aktuális tartalommal. A közreműködők - a kiadvány felelős szerkesztője Gracza Tünde, olvasószerkesztő-korrektor Wolf György, a lektorálást végző Kiss Annamária - lelkiismeretes, gondos munkájának köszönhetően egyre magasabb színvonalon. Lépéseket teszünk, hogy ISSN-számot kapjon a lap, mint egy rendszeresen megjelenő időszaki kiadvány. Vezetőségi döntés született, hogy a Hírlevél a MOKSZ-honlapra felkerül, s nyomtatva csak a nyugállományú kollegák kapják.

A MOKSZ honlapját évek óta a Debreceni Egyetem gondozta, őszintén köszönjük áldozatos munkájukat. A körülmények úgy alakultak, hogy a Semmelweis Egyetem Központi Könyvtára át tudta venni a honlap szerkesztését, s a Hírlevelet rendszeresen feltesszük, illetve lehetőség szerint aktuális honlappal próbáljuk a MOKSZ-tagokat, illetve az érdeklődőket ellátni.

#### Online szakirodalom, gazdaságosság, konzorciumok

LWW: A Semmelweis Egyetem több éven keresztül foglalkozott jelentős tudományos értéket képviselő adatbázisok, vagy teljes szövegek továbbítását lehetővé tevő szolgáltatások konzorciumban történő előfizetésének szervezésével. Az ennek révén szerzett tapasztalatot és kapcsolatot használtuk fel a MOKSZ keretein belül szervezett konzorcium adminisztrációjának lebonyolítására is. Az LWW olyan lehetőséget kínált, amely érdemi megfontolást kívánt minden kórház részéről, hiszen az LWW lapokon nincs embargó, az OVID felülete alatt kihasználhatók az egyéb értéknövelt szolgáltatások, és ami a legfontosabb, olcsóbb az online kollekció, mint ugyanaz a nyomtatott csomag.



A MOKSZ vezetése tisztában volt azzal, hogy a kórházak igényei és anyagi lehetőségei között ellentmondás feszül, ezért az EISZ-től kapott lista alapján – melyben számos kórház nyilatkozott, hogy szeretne hozzáférést az LWW-lapokhoz – más, jobb ár/érték aránnyal bíró csomag megvásárlást javasolta. Így jelenleg két LWW konzorcium fut Magyarországon. Egyrészt az egyetemeknek (Debrecen, Pécs, Szeged, Semmelweis) szóló 75 válogatott, magas tudományos igényű folyóiratot tartalmazó, másrészt a kórházaknak szóló 186 LWW címet tartalmazó, főként a klinikai elvárásokhoz igazodó kollekció.

*Wiley:* 2008 januárjában a konzorcium tagja az alábbi 4 egyetem volt: Debreceni Egyetem, Pécsi Tudományegyetem, Szegedi Tudományegyetem és a Semmelweis Egyetem.

A fent említett LWW konzorcium mintájára, az EISZ-től kaptunk egy listát a leendő konzorciumi tagokról, így december végére tisztázódott a konzorcium résztvevők köre.

*ProQuest* A MOKSZ által szervezett legrégebbi és legsikeresebb konzorcium a ProQuest Medical Library (PQML) kollektív előfizetését biztosító projekt. A PQML több okból is sikeres adatbázis, mert ár/érték arányban a legjobb, van magyar felülete és távoli elérést biztosító adminisztrátori szolgáltatása. A MOKSZ-nak igen jelentős szerepe van abban, hogy az árat is sikerült elfogadható mértéken tartani, és minden tendenciával eltérően ugyanazon a szinten stabilizálni. A négy éve futó projektben eddig 24 kórház vett részt, de az anyagi okok miatt számos intézet kénytelen volt lemondani az előfizetést. Főként a kis költségvetéssel bíró kórházak mondtak le erről a nagyon hasznos szolgáltatásról, ahol az áfa- és árfolyamváltozások kedvezőtlen hatásait nem lehetett a költségvetésben kompenzálni.

A PQML minőségi szolgáltatás, de volt néhány olyan intézet, főként azok, amelyek specifikus információ igényeik kielégítése végett, a nyomtatott folyóiratok helyettesítésére kívánta használni a szolgáltatást, végül csalódott, és nem folytatta az előfizetést. Ilyen elvárások teljesítésére nem is alkalmas a PQML, mert több mint 500 folyóirata ellenére sem tartalmaz speciális igények kielégítésére alkalmas lapokat. Amennyiben a szolgáltató ezt az igényt is szeretné kielégíteni, akkor az ár több mint kétszerese lenne, és ezzel túlnőne a legtöbb intézmény anyagi lehetőségein.

Örvendetes, hogy a PQML felébresztette a könyvtárosokban az online, elektronikus kiadású folyóiratok iránti igényét. Ugyanakkor lehetőséget teremtett arra is, hogy a könyvtárosok a maguk módján segítsék, irányítsák, ösztönözzék a forráskutatást. A könyvtárosok által kezelt PQML adminisztrációs felület (LAD) alkalmat adott arra, hogy a felhasználók közvetlen kapcsolatba kerüljenek a könyvtárosokkal, mert tőle kaptak távoli asztal elérési lehetőséget. Ez a körülmény főként azon kollégákat segítette, akik maguk is szeretnék volna növelni könyvtáruk és személyük iránti megbecsülést. A PQML, ha jól használják ki annak adottságait, segítheti, hogy a könyvtári szolgáltatások látványosan és lépcsőfokokat kihagyva kerüljenek egy magasabb minőségi szintre, miközben ennek alig vannak pluszköltségei. Ahol felismerték a PQML fontosságát és az párosult a könyvtárosok érdekérvényesítő erejével is, ott sikerült megtartani az előfizetéseket, sőt még fejleszteni is a ProQuest Hospital Collection irányába. A Zala Megyei Kórház, és a gyulai Pándy Kálmán Kórház a legjobb példa erre.

A ProQuest kifejezetten törekszik arra, hogy szolgáltatásai fejlesztésében több tartaléka legyen, és szolgálni tudja a szüntelenül változó igényeket. Ha figyelembe vesszük az adott lehetőségeket, akkor a jövőben a MOKSZ-nak is arra kell törekedni, hogy minél több helyen sikerüljön elérhetővé tenni a szolgáltatások valamelyikét. Ez jelölheti ki az egyik új cselekvési irányt a szervezet vezetése számára.

*Vasas Livia  
MOKSZ elnök*

# AZ INFORMATIO MEDICATA PROGRAMJA

Helyszín: Balassi Kulturális Intézet  
(1016 Budapest, Somlói út 51)



## 1. nap - 2009. szeptember 17. csütörtök

8.00-16.00 Folyamatos regisztráció

9.30-9.40 Ünnepélyes megnyitó – Moderátor: Vasas Livia (Helyszín: színházterem)

9.40-10.00 Bevezető előadó: Vizi E. Szilveszter

10.00-10.40 Pados Gyula Az elhízás diétás és gyógyszeres kezelése

10. 40-12.20 Kiállítók bemutatkozói

---

13.00-14.30 Előadások I. Orvosi szekció (Helyszín: könyvtár)

Üléselnökök: Alföldiné Dán Gabriella, Sebestyén György

13.00-13.30 Bevezető előadó: Ádány Róza A népegészségügyi szempontból legjelentősebb betegségek megelőzése és kontrollja hazánkban

13.30-13.45 Somogyi Anikó Cukorbetegség - népbetegség

13.45-14.00 Nékám Kristóf Allergia vagy társadalom – melyik fog győzni?

14.00-14.15 Kiss Csaba Az osteoporosis modern diagnosztikája és terápiája

14.15-14.30 Nagy Zoltán Zsolt A szürkehályog- műtétek fejlődése napjainkig

---

14.40-16.10 Előadások II. Konzorciumi szekció 1. (Helyszín: könyvtár)

Üléselnökök: Emily Gillingham, Mader Béla

14.40-15.10 Bevezető előadó: Diana Cunningham Library Consortia: Successfully Managing the New Normal

15.10-15.25 Hazel Woodward The power of consortia: a UK perspective

15. 25-15.40 Pirjo Rajakiili More than ten years experiences about consortia in Finland

15.40-15.55 Jelka Petrak Nationwide consortia: a Croatian experience

15.55-16.10 Béky Endre Library consortium potentials in the 21st century

---

16.25-17.45 Előadások III. Konzorciumi szekció 2. (Helyszín: könyvtár)

Üléselnökök: Diana Cunningham, Szabóné Szávay Judit

16.25-16.45 Bevezető előadó: Mark Schregardus Organizing for Success: Key Success Factors for Consortia

16.45-17.00 Lukács Eszter Library consortia trends in Europe and the role of a subscription agency

17.00-17.15 Nina Suskevicová Consortia in Czech Republic and Slovakia

17.15-17.30 Jody Burton Aggregation and how it is evolving for the changing needs of the users

17.30-17.45 Czeglédi Éva Új tartalmak konzorciumok részére

---

## **17.45-21.00 TÁRSASÁGI PROGRAM (Helyszín: színházterem és az aula)**

Gubicza Csaba Tolna megye főborászának táj jellegű borainak bemutatása után a mesterfodrász **Lestyán Csaba** hajshowját tekinthetjük meg, a műsort a világhírű **Rajkó Tánckar és Zenekar** zárja: nemcsak egy művészien virtuóz műsort láthatunk majd, hanem a táncosok rendhagyó táncórát is tartanak vendégeink számára, így adva tovább a a magyar tánckultúra hagyományait. A színpadi előadásokat követően szeretettel várjuk vendégeinket egy vacsorára (ezalatt “eszmecsere”, illetve zenél a **Medvecukor Jazz Band**).

## **2. nap - 2009. szeptember 18. péntek**

### **8.30-9.35 Előadások I. Üléselnökök: Virágos Márta, Kiszl Péter (Helyszín: könyvtár)**

**8.30-8.50 Bevezető előadó: Makara Gábor** Launching the Hungarian scientific Bibliography database

**8.50-9.05 Kollár István** Internet-based information exchange and content validation between bibliographic data bases

**9.05-9.20 Szluka Péter** Dublin Core mint metaadat szabvány gyakorlati alkalmazása

**9.20-9.35 Schubert András** Transzlációs kutatás és tudománymetria

---

### **9.45-10.50 Előadások II. Üléselnökök: Pirjo Rajakiili, Palotai Mária (Helyszín: könyvtár)**

**9.45-10.05 Bevezető előadó: Jackie Cahoon** Medical e-books from Wiley-Blackwell

**10.05-10.20 David Horky** Tools for effective evaluation of science

**10.20-10.35 Uwe Stehle** Thieme e-textbooks and resources in medicine

**10.35-10.50 Adina Teusan** Oxford Online Medical Resources

---

### **11.00-12.35 Előadások II. Üléselnökök: Fonyó Istvánné, Egyházi Márta (Helyszín: könyvtár)**

**11.00-11.15 Bevezető előadó: Virágos Márta** Konzorciumi megoldások: kinek jó a “Big Deal”

**11.15-11.30 Alföldiné Dán Gabriella** Integráció a felsőoktatási könyvtárak szolgáltatásfejlesztésében - egy pályázat bemutatása

**11.30-11.45 Markója Szilárd** Változások az EISZ projektben

**11.45-12.00 Vasas Livia, Farkas Eszter** Magyarországi konzorciumok kritikai megközelítésben

**12.00-12.15 Beke Gabriella** Egy nyertes pályázat nyomán- Infrastruktúrafejlesztés a Zala Megyei Kórház Egészségügyi Szakkönyvtárában

**12.15-12.30 Papp Zoltán** Konzorciumok és Open Access lapok kiadói szemmel

**12.30-12.45 Király László, Lengyel Moni, Simon András, Tóth Kornél** Szoftverváltás a Semmelweis Egyetem könyvtárában

**13.15-13.30 Teszt-eredményhirdetések, elköszönés**

### **13.30-15.00 Előadások II. Üléselnökök: Jehoda Imola, Léces Melinda (Helyszín: könyvtár)**

**A kerekasztal-beszélgetés témája: A kórházi orvosi könyvtár jövője**

**Közreműködők: Varga Ferenc, Kührner Éva**

**15.00-17.00 MOKSZ közgyűlés (MOKSZ elnöki beszámoló, a MOKSZ 2009-es tervei, kitüntetések)**

---

**KONFERENCIA ELŐTTI PROGRAMOK** (2009. szeptember 16. szerda)  
*Helyszín: Semmelweis Egyetem Központi Könyvtár (1088 Mikszáth tér 5. Budapest)*

14.00-16.00 ProQuest Workshop – *ProQuest Konzorcium tagjainak programja*

15.00-17.00 Találkozás régi kollégákkal

16.30-18.00 Séta a Campusban, illetve a Mikszáth téri könyvtár épületében, koccintás

**WORKSHOPOK A KONFERENCIA IDEJE ALATT:**  
*Helyszín: Balassi Kulturális Intézet (1016 Somlói út 51. Budapest)*

**2009. szeptember 17. csütörtök**

12.30-13.45 Wiley Workshop – Különterem, II. emelet

14.00-15.30 LWW Workshop – Különterem, II. emelet

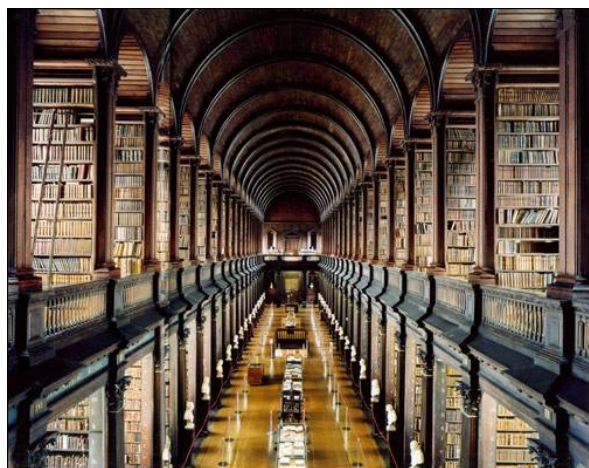
**2009. szeptember 18. péntek**

9.00-11.00 EBSCO Workshop - Különterem, II. emelet

## VELÜNK TÖRTÉNT

### Élménybeszámoló a 2009-ben tartott dublini EAHIL Workshopról

*2009. június 2-5.*



1. ábra

2009. június 2-án érkeztünk Dublinba az EAHIL (European Association for Health Information and Libraries) soron következő workshopjára. EAHIL Workshopokat két évente rendeznek. Az idei esemény „Munkában a többiekkel” témát ölelte fel – *kutass, foglalkozz vele, terjeszd* jelszavak kíséretében. Helyszínül az impozáns Dublin Castle szolgált, ahol több emeleten és több szekcióban folytak az előadások, az egyik szárnyban pedig a poszterkiállítók merülhettek el a beszélgetésekben egymással, illetve a poszterük iránt érdeklődőkkel.

A workshop résztvevői több országból érkeztek, az európaiak mellett tengerentúliak is megjelentek. Magyarországot a Semmelweis Egyetem Központi Könyvtára képviselte. Június 3-án nyitották meg a workshopot, párhuzamosan több előadást is lehetett hallgatni a *tanulás és műveltség, a virtuális tanulás, együttműködő munka*, illetve a *bizonyítékokon alapuló gyakorlat* és az *állat-egészségügy* témakörökben; emellett ezekhez a témakörökhöz

kapcsolódóan kisebb csoportos workshopokon lehetett megvitatni az aktuális kérdéseket. Ez utóbbi remek ötletnek bizonyult. Ronald van Dieen „*Hogyan készítsünk hatékony prezentációt?*” előadása is ilyen kis workshop keretében hangzott el aktívan bevonva a résztvevőket. Mi is részesei voltunk az előadásnak, amely nagyszerű ötleteket adott ahhoz, hogyan tartsunk figyelemfelkeltő, izgalmas előadásokat, és hogyan kerüljük el például, hogy egy prezentáció érdektelenségbe torkoljon.

Az előadások közti nagyobb szünetekben egy kávé mellett megbeszélhettük a hallottakat és a workshop szponzorainak, kiállítóinak standjait is meglátogathattuk, érdeklődhettünk újdonságaik felől. Kora délután ebéd szakította meg az előadás-sorozatokat, majd délután következtek a kiállítók rövid bemutatkozó beszédei és a poszterkiállítók bemutatkozása. Késő délutánra maradtak a társasági programok, amelyek közül emlékezetes marad a történelmi Dublin könyvtárainak meglátogatása. Külön csoportokba szerveződve egy-egy nevezetes könyvtár volt az úti cél, mint például a Trinity College Library, a Marsh's Library. A Trinity College Library látogatók számára nyitva álló kiállításai: az *Old Library* és a *Book of Kells*. Az Old Library a 18. századtól fogad látogatókat, az emeleten található monumentális *Long Room* (64 m hosszú) 200.000 régi könyvet őriz polcain, ahol tudósok márvány mellszobrát és Írország legöregebb hárfáját is megcsodálhatjuk. A teremben időszakos kiállításokat rendeznek.



2. ábra

Látogatásunk idején a bűnügyi regények világába tekinthettünk be. A *Book of Kells* világhíres 9. századi evangéliumi kézirat, s emellett hasonlóan régi kéziratokat őriznek még, amiket szintén megtekinthet a látogató. A modern kor eszközeit segítségül hívva például kódexírásnak és kódexkötésnek is szemtanúi lehetünk a beépített képernyőkön keresztül. (1. ábra)

A Marsh's Library Írország legrégebb és még mindig használatban lévő közkönyvtára, amelyet 1701-ben alapítottak. Régi könyveivel, két nagyobb szobájával meghitt és nyugodt környezetet biztosít az irodalomban való elmélyedésre. Néhány éve a könyvtár állománya katalógus formájában az interneten is megjelent, s ezzel mondhatni kitért a világ. Rengeteg érdeklődő fordul a könyvtárhoz, többen e-mailben kérnek bibliográfiai segítséget, mások szervezett csoportokban látogatják a több mint 300 éves könyvtárat, amelyhez kisebb, gondozott kert is tartozik. (2. ábra)

A pénteki nap is bővelkedett mind szakmai, mind társasági programokban. Új témakörként – az eddigiek mellett – megjelent a „virtuális együttműködés”, amely a Web 2.0-s lehetőségeket taglalta.

További poszterbemutatók következtek. A Semmelweis Egyetem Központi Könyvtára két poszterrel is képviseltette magát.



3. ábra



4. ábra

**Berhidi Anna**  
[aberhidi@lib.sote.hu](mailto:aberhidi@lib.sote.hu)

**Csajbók Edit**  
[ecsajbok@lib.sote.hu](mailto:ecsajbok@lib.sote.hu)

A csütörtöki napon mutatta be poszterét Csajbók Edit. A téma az OvidSP Social Network szolgáltatása volt.<sup>1</sup> (3. ábra)

A pénteki napon pedig Berhidi Anna beszélt az érdeklődőknek a Thomson Reuters bibliográfia-készítő programjai, az EndNote X2 és az EndNote Web 2.7 közti hasonlóságokról illetve különbségekről.<sup>2</sup> (4. ábra)

A pénteki szakmai nap a záró ceremóniával ért véget. Az esti gála vacsorát a belvárosban a gyönyörű Mansion House-ban tartották, ahol háromfogásos vacsora, írózene és tánc mellett összegezhetjük a workshop eseményeit, elbúcsúzhattunk az ismerősöktől abban a reményben, hogy a következő évben újból összevethetjük a tapasztalatokat immár egy másik helyszínen

Utunk az Egészségügyi Tudományos Tanács elnyert programja alapján valósult meg.

## SZAKORVOSI KITEKINTŐ

### Egy mellkassebész gondolatai a könyvtárban

Borges óta nagyjából tudjuk, hogy ami nincs benne a Könyvtárban, az hiányzik a Világból is. Ami nincs a mellkasban (amelyben Papp Lajos professzor szép hasonlata szerint a szív az oltár, s hozzáteszem, így a thorax a lélek temploma), az attól még fellelhető a könyvtárban sem: fordítva persze a dolog nem áll. Az általános mellkassebészt, mely csoport (file) fiókjába a szerző is tartozik, a szívsebésztől a szívburok választja el [1]. A pneuma azonban lelket is jelent [2] – s a létezők a levegő, a lélek legalább annyira feltétele, mint a szív. Feltételezzük egymást, közös sorsunk a thorax. Az angolszász világban sziámi ikreként, elválaszthatatlanok vagyunk: cardiothoracic surgeon a nevünk.

Az 1970-2000 év közötti harminc esztendő a manuális szakmák közül, tagadhatatlanul a szívsebészet kora volt. Az utóbbi 15-20 esztendőben az eddig egységes specialitás már a „nagy pocsolya” túlszélén is szétválóban van: a tüdőrák az egyes számú közellenség legbiztosabb gyógyszere ott is vasból készül, sebészkes a neve. A minimálisan invazív módszerek [3] szívgyógyászati térhódításával

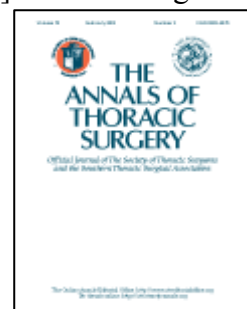


<sup>1</sup> Csajbók E. OVIDSP Social Network for the more efficient education and relevant information retrieval! (Hungary). Poster presentation [pdf]. EAHIL Workshop. Dublin, Írország, 2009. jún. 2-5. Megtalálható: <http://www.eahil2009.ie/images/Eahil/Images/posters/poster2.pdf> [megnézve: 2009.08.31.].

<sup>2</sup> Berhidi A, Skulteti A. Activating the scientific publication and communication with power of Thomson Reuters: EndNote and/or EndNote Web – a comparative study (Hungary). Poster presentation [pdf]. EAHIL Workshop. Dublin, Írország, 2009. jún. 2-5. Megtalálható: <http://www.eahil2009.ie/images/Eahil/Images/posters/poster17.pdf> [megnézve: 2009.08.31.].

(a koszorúerek ballon pumpás tágítása, sztenttel való nyitvatartása, a gyógyszeres kezelés) a lukratív szívsebészeti műtétek száma drámaian lecsökkent. Hirtelenjében érdekessé váltunk mi, „tüdősebészekt” emlegetett, addig gyakran lesajnált szegény rokonok. Nem véletlen, hogy míg a szívsebészeti műtétek jelentős része magánpraxisban történt még az Egyesült Királyságban is (az USA-ról nem is beszélve) addig a tüdőműtét bennmaradt a „nagy közösben”. Európában az általános mellkassebészet mindig is közelebb állt a hasi sebészethez, melyből kifejlődése a két világháború között vétegett [4]. Mára a nyelőcső, mely zömében intrathoracalis szerv, inkább a gasztroenterologusok (konzervatív és sebészi egyaránt) kezébe csúszott át [5]. A mellkassebészeti műtétek zömét ma Magyarországon is a tüdőrák miatti resectiók teszik ki. Fontos szerepet kap a mellkassebész a gyulladós kórképek szövödményeinek kezelésében is (a Hyppocrates és Celsus óta ismert empyema thoracis [6]). A mellkasi traumatologia [7] szép és komoly kihívás, bár a fejlett világban az elsődleges ellátás traumatológusi feladat. A mellkasfali deformitások sebészete a tölcsérmellkas, tyúkmellkas megoldását jelenti. Ez a terület határos a gyermeksebészettel [8], a plasztikai sebészettel. A mellkassebészetre általában is jellemző, hogy szokásosnál is kiterjedtebbek határterületi kötelezettségei. Az idegsebészettel és az orthopédiával a gerincműtétek miatt tartunk szoros kapcsolatot. Az érsebészettel a nagyerek műtendő betegségei kötnek össze minket. A légső, a trachea [9] az orr-fül-gégészettel közös terrénünk. A rekesz nem elválaszt, hanem összeköt olyan retroperitoneális képletekkel, mint az urologusok uralta vese, mellékvese. Az oncológiával nyilvánvaló az elkötelezett kapcsolat, hiszen a rákellenes küzdelemben a műtét a korai esetekben igen hatékony megoldást kínál. A minimálisan öt éves túlélés akár a 80%-ot elérheti, bár általánosnak a 40-60%-os globális eredmény tekinthető. Más szervek daganatainak tüdőbeli áttéteit is jó eséllyel operáljuk [10]. A definitív, gyógyító (curatív) beavatkozások mellett diagnosztikus tevékenységünk is jelentős.

Kiemelt társszakmánk a tüdőgyógyászat számára nyitott biopsziás megoldásokkal szolgálunk. A sebészet technológiai fejlődése a mellkassebészetet is átalakította. A videothoracoszkópos műtétek [11] (a laparoszkópos epehólyagműtétek mintájára) elterjedtté váltak, annál is inkább, mert maga az idea, 1912-ben Jacobeus munkássága nyomán a tüdőgümőkór (légmell) kezeléséből indult el. A tuberkulózis, a Fehér Halál jelentette kihívásra adott válaszként született meg a mellkassebészet. Némi túlzással azt mondhatjuk, hogy a mellkassebészet Hans Castorp köpenyében jött le a Varázshegyéről [12]. Történetileg a mi specialitásunk büszkélkedhet a legrégebbi rekorddal, és a legelső, dokumentált beavatkozással. Ádám borda resectiójának következményei az emberiség történetében máig hatóak [13]. A mellkassebész, mint biológiai entitás egyedeinek száma alacsony: Magyarországon 40-50-en vagyunk, s az Egyesült Királyságban sem többen 150-nél. Az extrém hosszú képzési idő, az aránytalan munkaterhelés és a hungarikumnak tekinthető aszimmetrikus investment/payment arány a jövőt szomorkássá teszi [14]. A faj kihalása ugyan nem várható, de jelentős migrációval kell számolni: az itteni élőhelyeket a bennszülöttek érhető elvándorlása miatt a Kárpát medence déli és keleti lejtőiről származó egyedekkel lesznek kénytelenek betölteni. Érdekes módon, részben más okokból, de Nyugat- Európa sem áll sokkal jobban: bár pillanatnyilag ők az exodus felvevőpiacai. Három jelentős világlapunk van: a European Journal of Cardiothoracic Surgery („a kék lap”), és két transzatlanti társ: az Annals of Thoracic Surgery és a Journal of Cardiac Surgery. Impact factoraink kettő feletti, folyamatosan emelkednek. Mint a tudomány más ágaiban, a Távolság Kelet itt is erősödik: az Asian Annals of Thoracic Surgery gyorsan növekvő kistigris. Hasonlóan intenzíven terjeszkedik, a kora miatt impact factorral még nem rendelkező Journal of Thoracic Oncology, ahol azonban az irányadó randomizált tanulmányok zöme jelenik meg. Az online-





per reviewed újságok piacot nálunk a Journal of Thoracic and Cardiovascular Surgery jelenti. Ez az öt világlap, befedi a mellkassebészet teljes spektrumát.

A társszaktmák hazai fórumain (Magyar Sebészet, Medicina Thoracalis, Tüdőgyógyászat) rendszeres nyilvánosságot kapunk. A könyvtárhoz való viszonyunkat az idő szorítása nagyban befolyásolja. A papíralapú tájékozódásnak hallatlan előnye, hogy az ember legalább havonta egyszer átforgatja a fő lapok tartalomjegyzékét, s így „érzés szerint” tájékozódik: s a címek, esetleg absztraktok alapján állandóan friss összbemomása van specialitása állásáról. A lapozgatás során olyan cikkekbe is belebotlik (coombing) amit egyébként nem keresne, mégis érdekesek számára (accidental findings). Nem kérdés, hogy a web-alapú tudásközlés hatékonyabb, előnyösebb: mindazonáltal épp ez a lazulás „olvasgatós-tanulós” módszer kínálta okosodás vesz el. A pusztá feladatmegoldás és az értelmes átolvasás úgy viszonyul egymáshoz, mint a fallabda és a tenisz. A célt, a magas intenzitású mozgást és az ütős-labdajátékot a ketrecbe zárt nagy hatékonyságú squash még jobban is szolgálja. Csak hát... Ami a mellkassebészeti cikkek olvasgatását jelenti, megoldást az alaplappok tartalomjegyzékének havonta való kinyomtatása és belső terítése kínálja. A mai rohanó világban, az új lapszám megjelenésére is fel kell hívni a figyelmet, s ez „rendszeres és elkerülhetetlen vizuális jelet” igényel. A cikk szerzőjének külön meg kell köszönnie azt a segítséget, melyet a könyvtárosoktól kap: lévén saját speciál kollégiuma, a „kulturmedicina” igencsak irodalomigényes műfaj. Ide tartozik a mellkassebészet története, szélesebb értelemben pedig a humaniórák és a medicina kutatnivalóban gazdag és érdekes határfelülete. Ezek a munkák [4,7, 12,14,15] nem jöhettek volna létre anélkül, hogy a mellkassebész ne gondolkodott volna el a könyvtárban: mit is kérhetnék még...

### Irodalomjegyzék

- 1 TF Molnar, B Biki, ÖP Horvath: Pericardioperitoneal shunt: further development of the procedure using VATS technique. ANN THORAC SURG (2002) 74: 593-595.
- 2 I Ramoutsaki, I Ramoutsaki I, D Bouros: Pneumonology or Pneumology. An Etymologic Approach. CHEST (2002);121:1385-1387
- 3 TF Molnar: Quest for the best procedure in minimal access thoracic surgery: optimization of what? J of MINIMAL ACCESS SURGERY (2006) : 2 (4) : 229 – 232
- 4 TF Molnar, L Lukacs, OP Horvath: Should we forget the road to where we are now? SURG ENDOSC (2003) 17: 836.
- 5 A Vereczkei, ÖP Horvath, G Varga, TF Molnar: Gastroesophageal reflux disease and non-small cell lung cancer. Results of a pilot study. DIS OESOPH , (2008);21: 457-460
- 6 TF Molnar: Current surgical treatment of thoracic empyema in adults. Review EUR J CARDIOTHORAC SURG (2007);32 (3): 422- 30
- 7 TF Molnar, J Hasse, K Jeyasingham, Sz Rendeki: Changing dogmas : history of treatment for traumatic haemothorax pneumothorax and empyema thoracis. ANN THORAC SURG (2004) 77: 372-378.
- 8 TF Molnar, A Farkas, J Stankovics, ÖP Horvath: A new method for coping with lung parenchyma destruction in pediatric thoracic surgery. EUR J CARDIOTHORAC SURG (2008); 34; 675-76
- 9 Z Szanto, Gy Kovacs, V Nagy, E Róth, TF Molnar, ÖP Horvath: Differential scanning calorimetric examination of the tracheal cartilage after primary reconstruction with different suturing techniques. THERMOCHIMICA ACTA (2006) 445: 190-194
- 10 B Gasztonyi, A Pár, I Battyányi, G Hegedüs, TF Molnar, L Horvath, Gy Mozsik: Multimodality treatment resulting in long-term survival in hepatocellular carcinoma. J PHYSIOL PARIS (2001) 95: 413-416.



- 11 TF Molnar: (Video assisted) Thoracoscopic Surgery. Getting Started (On invitation). J MIN ACCESS SURGERY (2007); 3 (4) : 172- 176
- 12 TF Molnar , F Detterbeck , Z Baliko: Another perspective of the dysphagia due to tuberculosis. EUR J CARDIOTHORAC SURG (2007) : 32: 184
- 13 Szent Biblia, Mózes I. Könyve, 2, 22
- 14 TF Molnar: The price to pay: perversions in (cardio)thoracic surgical training . EUR J CARDIOTHORAC SURG (2007);31 (3): 569
- 15 TF Molnar, L Lukacs: Tolstoy's report of five cases with chest trauma and its relevance to contemporary military surgical experience. WORLD J SURG (2006) : 30 (8) 1400-1402

Fogalommagyarázat (Brencsán orvosi szótár Bp. Medicina, 2006. alapján)

**empyema thoracis:** gennygyülem a mellüregben

**invazív / invasive:** a szervezetbe behatolva végzett eljárás vagy vizsgálat

**pneuma:** levegő, lehelet, lélek

**reszekció / resectio:** kimetszés, kivágás, a szerv egy részének műtéti eltávolítása

**retroperitonealis:** hashártya mögötti

**thorax:** mellkas

*Dr. Molnár F. Tamás  
Egyetemi docens, osztályvezető  
Pécsi Tudományegyetem  
Általános Orvostudományi Kar  
Sebészeti Klinika*

## MOKSZ KÖNYVTÁRAK

**Petró Leonárd**

### **A DEENK Kenézy Élettudományi Könyvtárának rövid története<sup>3</sup> 2. rész**

#### *Az önálló orvostudományi könyvtár fejlődése*

Az elkövetkező évtizedekben a Kenézy Könyvtár az ún. Kenézy-villában, ezekre az alapokra támaszkodva folytatta munkáját. A kar önálló egyetemmé történő átszervezése megváltoztatta a könyvtár jogállását és funkcióját is. Több mint két és fél évtized alatt kialakult a könyvtár gyűjtőköre, jelentősen bővült



<sup>3</sup> A könyvtár történetének elsődleges forrásai egyelőre még nem teljesen feltártak. Az eddigi kutatások a könyvtár megalakulásának és elhelyezésének részleteit tárták fel. E dolgozat elsősorban erre az időszakra koncentrál. A könyvtár történetének egyéb vonatkozásait az eddig megjelent kevés számú összefoglaló alapján kísérli meg rekonstruálni.

állománya. Erre az időszakra esett egy kiemelkedően jó szakirodalmi bázisnak, elsősorban folyóirat-állománynak a megteremtése, amely ma is számottevő országos viszonylatban.

A könyvtár munkáját az első időkben felügyelő tanárok segítették, mint például Szodoray Lajos, Adler Péter, Elődi Pál professzorok, majd 1970-ig Balássy Miklósné<sup>4</sup> volt a vezető könyvtáros, s az időközben megalakult Könyvtárbizottság segítette a könyvtár igazgatóinak munkáját. 1971-1978-ig a könyvtár igazgatója Jablonkay András volt, 1978-tól 2000-ig Dr. Virágos Márta, 2000 után a könyvtár vezetője Dr. Pongor Gyuláné, majd Gellén Gáborné.

A könyvtár 1971-ben önálló szervezeti egységgé vált, központi hatáskörrel. Ezzel egy időben jelentős területbővítés is történt. A kezdeti három helyiségből folyamatos bővítések után<sup>5</sup> 1981-től az egész épületet a könyvtár céljaira bocsátotta az egyetem. 1981-ben kezdődött el az épület átalakítása, teljes műszaki felújítása, mely 1984 elején fejeződött be.

Ez alatt a kétéves időszak alatt sikerült biztosítani a teljes nyitva tartást és a műszaki szolgáltatások folyamatos működését. 1983 májusában került átadásra az épület földszintjén az új olvasótér, mely három részből állt. Egy „hangos” olvasó, ahová az összes referenz művet helyezték el, és ahol helyet kapott az olvasószolgálat és a tájékoztató szolgálat, egy a hallgatók számára kialakított negyven férőhelyes olvasó tér, és a nagy, két részre osztható nyolcvan férőhelyes folyóirat-olvasó. Ennek a térnek a kialakításánál figyelembe vették az egyetem tudományos igényeit is, így előadóként is funkcionált. A pincében egy tömörraktárt alakítottak ki, valamint bővítették a reprográfiát és a könyvkötészetet.<sup>6</sup> A '90-es években alakították ki a számítógépes termet. Ezek a beruházások és átalakítások biztosították, hogy a könyvtár a jelentőségéhez méltó környezetben és infrastruktúrával tudja ellátni feladatát.

(folytatjuk)

## NÉVJEGY

### *Karácsony Gyöngyi*



**Tanulmányok:** 1989-1994: Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen Természettudományi Kar-informatikus könyvtáros-angol szak; 1985-1989: Tóth Árpád Gimnázium, Debrecen

**Idegennyelv-tudás:** angol felsőfok, orosz alapfok

**Szakmai tapasztalatok:** könyvtárosi gyakorlat 1994-től (dokumentum-feldolgozás, szaktájékoztatás, adatbázis-használat, webfejlesztés (www.clib.dote.hu), oktatás, felhasználó-képzés), tudományos publikációs tevékenység

**Vezetői tevékenység:** 2006-tól a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár elektronikus szolgáltatásokért felelős főigazgató-helyettese

**Nemzetközi szakmai kapcsolatok:** DART-Europe, DRIVER, LIBER

**Szakmai szervezeti tagság:** EAHIL (European Association for Health Information and Libraries, MOKSZ (Magyar Orvosi Könyvtárosok Szövetsége)

<sup>4</sup> A korábban említett Rudolffy Klára második férjzett neve.

<sup>5</sup> 1956 után, az emeleti helyiségeket is megkapta a könyvtár, s itt működött a medikusok részére kialakított tanuló könyvtár.

<sup>6</sup> Virágos Márta: Beszámoló a DOTE Központi Kenézy Könyvtárának öt éves munkájáról (1981-1985). Debrecen, 1986. 2. p.

### ***Kulcsár Kornélia***

1995-ben érettségiztem a fehérgyarmati Zalka Máté Gimnáziumban, a gimnáziumi évek alatt több nyáron is vállaltam munkát szülőfalumban, Tarpán a könyvtárban. A gimnázium elvégzése után felvételt nyertem a BME vegyészmérnöki karára, de egy év után átjelentkeztem a debreceni Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskolára, ahol tanítóként és könyvtárosként végeztem. A főiskolai évek alatt a gyakorlataimat a Svetits Katolikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Diákotthonban töltöttem, ahol a diploma megszerzése után iskolai könyvtárosként helyezkedtem el, emellett állandó helyettesítő tanárként is tevékenykedtem. Egy tanév eltöltése után nyelvtanulás céljából Angliába mentem, ahol két évet töltöttem au-pairként és a második évben besegítettem egy általános iskola könyvtárában és a délutáni készségtárgyak oktatásában. 2003-ban jöttem vissza Debrecenbe és azóta a DEENK Kenézy Élettudományi Könyvtárában dolgozom. 2006 óta az ide érkező folyóiratok kezelése az elsődleges feladatom. Az EBSCO kapcsolattartójaként azonban nem csak a nyomtatott, hanem az elektronikus folyóiratokkal és az adatbázisokkal kapcsolatos feladatokat is ellátom: megrendelés, érkeztetés, tájékoztatás, külföldi könyvtárközi kérés stb. Emellett az első éves hallgatók könyvtárismereti oktatásában is részt vállalom. 2006-ban kezdtem el a Debreceni Egyetem Informatikai Karán a kiegészítő informatikus könyvtáros szakot, ahol előreláthatólag 2009 januárjában fejezem be tanulmányaimat.



### ***Korpásné Szűcs Melinda***

***Iskolák:*** 2000 – 2004 Debreceni Egyetem, informatikus-könyvtáros szak  
1995 – 2002 Debreceni Egyetem, fizika tanári szak

#### ***Szakmai tapasztalatok:***

1999 szeptemberétől 2004 szeptemberéig a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtárának napi 4 órás munkaidőben, hallgatóként alkalmazott fizika szakreferense voltam. 2004 szeptemberében lettem főállású alkalmazott ugyanitt, ugyanebben a munkakörben. 2006 januárjától 2007 júniusáig a DEENK Kenézy Élettudományi Könyvtárban dolgoztam web-referensként. Feladatom a könyvtár weboldalának tartalmi felügyelete, feltöltése, valamint munkafolyamatok megszervezése volt. Jelenleg gyeden vagyok 10 hónapos kisfiammal és csak a világhálón követem figyelemmel a könyvtár életét.

#### ***Nyelvtudás:***

német nyelv, közép fok, C típus  
román nyelv, közép fok, C típus  
angol nyelv, egyetemi II-es típusú záróvizsga, középszint.

***Érdeklődési kör:*** webdesign, festészet, kézművesség

***Képességek:*** jó kapcsolatteremtő, kommunikációs és szervezési készség, gyors alkalmazkodás, kreativitás, megbízhatóság.

**Orvosi Könyvtárak**

A Magyar Orvosi Könyvtárak Szövetségének negyedévenként megjelenő hivatalos lapja

ISSN 2061-036X (Nyomtatott)

<http://www.lib.sote.hu/moksz/orvosik.htm>

ISSN 2061-0378 (Online)

**Lapigazgató**

Dr. Vasas Lívía MOKSZ elnök PhD

e-mail: [lvasas@lib.sote.hu](mailto:lvasas@lib.sote.hu)

**Felelős szerkesztő**

Gracza Tünde

e-mail: [tunde.gracza@aok.pte.hu](mailto:tunde.gracza@aok.pte.hu)

**Olvasószerkesztő-korrektor**

Kiss Annamária

e-mail: [akiss@lib.sote.hu](mailto:akiss@lib.sote.hu)

Wolf György

e-mail: [wolf-gy@koki.hu](mailto:wolf-gy@koki.hu)

**A MOKSZ és az Orvosi Könyvtárak szerkesztőségének címe**

1085 Budapest, Üllői út 26.

Tel: +36 1 317-5030, Fax: +36 1 317-1048

[www.lib.sote.hu](http://www.lib.sote.hu)

Adószám: 18230082-1-43

Megjelenik 300 példányban